

بر دستن ان الوند

(رپر توار موسیقی نرکی همدان)

قادر شهسوارى

دانشگاه همدان

مجموعه آثار مکتوب حوزه هنری استان همدان / ۶۱؛ دانش نامه / ۱۰

انتشارات سوهرمه / وابسته به حوزه هنری / حوزه هنری استان همدان

بردستان الوند
(رپرتوار موسیقی ترکی همدان)
قادر شهسوار

سرشناسه: شهسوار، قادر، ۱۳۵۹ - | عنوان و نام پدیدآور: بردستان الوند؛
رپرتوار موسیقی ترکی همدان / قادر شهسوار. [تهیه کننده] حوزه هنری
استان همدان. | مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سوره مهر،
۱۳۹۶. | مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.؛ مصور (رنگی)، جدول، نمونه
(رنگی)، عکس (رنگی)، پارتیسیون. | شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳-۰۷۰۴-۲-۱
وضعیت: فهرست نویسی: فیبا. | یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۵۷ - ۱۶۰.
عنوان دیگر: رپرتوار موسیقی ترکی همدان. موضوع: موسیقی محلی ایرانی
- همدان. | موضوع: Hamadan -- Iran -- Folk Music.
شناسه فنی: رکت انتشارات سوره مهر. | رده بندی کنگره:
۱۳۹۶، ش ۸۸، ۳۷۵۶، M.I. | رده بندی دیویی: ۷۸۱/۶۳۰۹۵۵۴۳.

ناشر: انتشارات سوره مهر
طراح نشانه: آرمین مهدوی
صفحه آرا: خلیل الله بیک محمدی
تصویر روی جلد: زینب مهدیان نسب
آماده سازی کتاب (پژوهش، حروف چینی، ویرایش، طراحی نشر): یونیه
طرح روی جلد و نظارت چاپ: حوزه هنری استان همدان
چاپ اول: تابستان ۱۳۹۶
شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه
چاپخانه: سبزانگ
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳-۰۷۰۴-۲-۱

همکاران این کتاب: تیمور آقامحمدی، طیبه شایسته، خلیل الله بیک محمدی، جلال درزی سروش

نشانی: همدان، ابتدای خیابان شریعتی، رویه روی بانک صادرات مرکزی، بن بست زرین، حوزه هنری استان همدان، طبقه ۲-۳۵۱۷۲۹۰-۸۱-۰
پایگاه اطلاع رسانی: www.arthamadan.ir | رایانامه: info@arthamadan.ir

مرکز پخش تهران: شرکت انتشارات سوره مهر | سامانه پیامک: ۳۰۰۵۳۱۹
تلفن: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱ | www.soorehmehr.ir

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر
متعلق به حوزه هنری استان همدان می باشد.

فهرست

۱۳	دییاجه
۱۷	پیش‌گفتار
۲۱	فصل اول: کلیات
۲۳	موطن اولیه ترک‌ها
۲۴	منشأ نژادی ترک‌ها
۲۶	نام ترک
۲۷	ظهور ترکان
۳۰	اوغوزها
۳۳	همدان: نگین ایران
۳۹	همدان در مواجهه با ترکان
۴۰	منطقه‌ی سیمینه‌رود (بهار و لاجین)
۴۵	منطقه‌ی درگزی، سردرود، رزن و کبودرآهنگ
۴۶	منطقه‌ی شراء (چراء)
۴۷	زبان ترکی در همدان
۴۸	پی‌نوشت

۵۳	فصل دوم: موسیقی ترکی همدان
۵۵	موسیقی ترکی همدان
۵۸	عاشیق: واژه‌ای با هزار معنی
۶۲	سازشناسی موسیقی عاشیق همدان
۷۱	تکنیک‌های اجرایی چگور در همدان
۷۷	زیادت عاشیق همدان
۹۵	توردی: بن‌مایه‌ی منظومه‌های عاشیق
۹۷	خا صای از چند داستان
۱۰۶	نقش بین در موسیقی عاشیق همدان
۱۱۱	هاوا یا هواهای (همنه)، موسیقی عاشیق همدان
۱۱۳	فرم فیزیکی عاشیقی دره‌نگام جرا
۱۱۷	ارتباط بین آهنگ‌ها و کلام در موسیقی عاشیق
۱۱۸	فرم موسیقایی هواهای عاشیقی منطقه همدان
۱۲۱	پی‌نوشت
۱۲۳	تصاویر
۱۴۹	کتابنامه

دییاجه

فرهنگ، تمدن و مشاهیر هر ملت، شناسنامه‌ای تاریخی از سرگذشت آن ملت است که شناخت اوضاع و احوال پیشینیان را در پی دارد؛ شناسایی که افروختن چراغ عبرت از افق‌های دور و نزدیک است.

شناخت تاریخ و فرهنگ ایران، به‌ویژه تاریخ مناطق مختلف، آسان، سهل و ممتنع است؛ اگرچه تلاش‌های بسیاری شده و از دیرباز در کنار تاریخ‌های عمومی، تاریخ‌های محلی نیز به سهولت در دسترس بوده است (از قبیل: تاریخ فارس، تاریخ مدینه، تاریخ دمشق، تاریخ اصفهان، تاریخ بیهق، تاریخ یزد، تاریخ نایین، تاریخ هرات، تاریخ نیشابور، تاریخ جرجان و...)؛ اما کافی نیست. این‌گونه کتاب‌ها، با انبوه اطلاعات ویژه خود، در حقیقت شرح و تفسیری بر تاریخ‌های عمومی به‌شمار می‌روند.

هنوز در زبان فارسی، شناخت‌نامه و فرهنگی جامع که دارای همه‌ی ویژگی‌های تاریخی و فرهنگی تمام مناطق ایران، همراه با تعبیرات، اصطلاحات، لغات و

کاربردهای موردی و محلی باشد، موجود نیست؛ چه درباره‌ی ایران پیش از اسلام که گاهواره تمدن غرب و شرق بوده است و چه درباره‌ی دوران اسلامی که دین نو در جان و دل مردم ایران راه یافت و تمدنی نوین و جهانی برپا شد. از خصوصیات دانش‌نامه‌های مناطق مهم فرهنگی ایران، گردآوری و نگاهداشت عناصر و مواد این فرهنگ جامع است.

در دورانی که واقعیت غالباً قلب شده و با وجود گردش آزاد و حجیم اطلاعات، دسترسی به منابع صحیح اطلاعاتی محدود است؛ تهیه‌ی دانش‌نامه برای مناطق مختلف ایران - به‌ویژه همدان که قدمت تاریخی و اصالت فرهنگی دارد - حرکتی شایسته است.

«دانش‌نامه‌ی استان همدان» مجموعه‌ای از مدخل‌ها و عناوین گوناگون با قدر جمع «مدار» است که به قلم پژوهشگران و متخصصان به نگارش درآمده و در آن نسبت به موضوع مورد تحقیق، بر تحقیق میدانی و مطالعات کتابخانه‌ای تکیه شده است. این مجموعه می‌تواند با بهره‌مندی از استعدادهای محلی، زمینه‌ساز حرکتی علمی-پژوهشی و سری در میان پژوهشگران و هنرمندان استان باشد. شناخت مشاهیر منطقه و تاریخ، اجتماعی و فرهنگی آن، از دیگر فواید این مجموعه است. «دانش‌نامه‌ی استان همدان»، گذشته‌ای را تصویر می‌کند که چراغ راه آینده است و می‌کوشد نسل‌های را با نقش پیش‌تاز همدان، از جنبش فرهنگی و اجتماعی منتهی به مشروطه و سپس جنبش ملی کردن نفت، آن‌گاه مبارزات منتهی به انقلاب اسلامی آشنا سازد و نقش و آثار این ایثارگران این استان را در جنگ تحمیلی ۸ ساله بازنگاید.

«دانش‌نامه‌ی استان همدان» مجموعه‌ای است که با گردآوری و طبقه‌بندی اسناد، با زبانی ساده به شناخت و معرفی پیشینه و چهره‌ی فرهنگی، تاریخی و تمدنی استان همدان کمک می‌کند.

این مجموعه، اهدافی نظیر: تدوین و ارائه‌ی پشتوانه و مرجعی علمی و پژوهشی برای توسعه‌ی فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی استان؛ جمع‌آوری و طبقه‌بندی اسناد در حوزه‌های یاد شده و تشکیل آرشیو و بانک اطلاعات برای موضوعات مختلف؛ تهیه‌ی مواد خام برای خلق آثار جدید فرهنگی و هنری مانند:

فیلم، موسیقی، نمایش و...؛ پیوند جوانان با گذشته‌ی تاریخی و فرهنگی خود؛ و... را دنبال می‌کند.

«دانش‌نامه‌ی استان همدان» سه دوره‌ی زمانی: قبل از اسلام؛ دوران اسلامی؛ و دوران معاصر، انقلاب اسلامی و دفاع مقدس را در برمی‌گیرد و شامل شش مرحله است: مرحله‌ی اول، به صورت شناخت‌نامه، در قالب کتاب‌هایی در عناوین و موضوعات مختلف (به تعداد تقریبی ۱۴۰ جلد در قطع وزیری)؛ مرحله‌ی دوم، به روش دقیق علمی دانش‌نامه‌نویسی به صورت مدخل‌های الفبایی در قالب کتاب‌هایی به قطع رحلی؛ مرحله‌ی سوم، با تلخیص و ترجمه به سه زبان زنده‌ی دنیا در جلد‌های نفیس برای جذب گردشگران داخلی و خارجی؛ مرحله‌ی چهارم، پیوست‌هایی از قبیل نرم‌افزار چندرسانه‌ای، نرم‌افزار گوشی‌های تلفن همراه و... برای حضور در شبکه‌های اجتماعی مجازی، هم‌چنین تولید فیلم، آلبوم عکس و مجموعه‌ی آثار هنرندان راقالب کتاب‌های ضمیمه در موضوعات یاد شده و آثاری ویژه‌ی کودکان و نوجوانان؛ مرحله‌ی پنجم، تهیه و آرشیو اسناد، آثار، تصاویر و نسخ خطی ارزشمند درباره‌ی موضوعات دانش‌نامه و هم‌افزایی با دستگاه‌های مورد نظری و موزه‌های مرتبط جهت بهره‌برداری و بهره‌مندی هرچه بیشتر و بهتر؛ و مرحله‌ی ششم، تکمیل و یا افزودن موضوعات، ادخالها و مطالب به تناسب روز.

*

شناخت‌نامه‌ی «بردستان الوند (رپرئوار موسیقی تری)» مجموعه‌ای است که با تحقیق‌های میدانی پژوهشگر پرتلاش، «قادر شهسوری» در طول سال‌های مختلف تهیه شده است. امید که با گردآوری و ثبت بخش‌های مختلف فرهنگی، گامی کوچک در پاسداری فرهنگ این مرزوبوم برداریم.

سید محمد باقر حسینی

مدیر دانش‌نامه و رئیس حوزه هنری استان همدان

تابستان ۱۳۹۶